

KOMMISSORIUM

Dato: 23. maj 2024

Kommissorium for opgaveudvalg om Kvindesygdomme

Baggrund og formål

Med konstitueringsaftalen 2022-2025 blev det besluttet at nedsætte en række opgaveudvalg.

Opgaveudvalgene i Region Hovedstaden har til formål at finde nye veje til at inddrage borgerne i udviklingen af sundhedsvæsenet, og skal bidrage til at skabe et mere nært og sammenhængende sundhedsvæsen for regionens borgere.

Opgaveudvalget om kvindesygdomme udgøres af regionsrådsmedlemmerne Maria Gudme (A) (forperson), Kristine Kryger (B) (næstforperson) og Dorte Vilhelmsen (C) (medlem).

Introduktion til tema: Kvindesygdomme

I dette opgaveudvalg vil der være fokus på helbredstilstande, som er specifikke for kvinder, og opgaveudvalget vil sætte fokus på de problematikker, der er forbundet med sygdomme, der rammer kvinder.

Generelt er der i de senere år et stigende fokus på kvindesygdomme. Samtidig står flere kvinder og forskere frem i medierne med oplevelser af, at sygdomme som rammer kvinder synes at være tabuiserede, nedprioriterede og underfinansierede. Den manglende viden på området kan påvirke sundhedsvæsnets mulighed for diagnosticering og behandling og fx benyttes kun 4 % af de samlede forskningsmidler på verdensplan til forskning i kvindesygdomme. Samtidig går 2 % specifikt til forskning inden for prostatakræft. Historisk er mange smerter relateret til kvindesygdomme blevet set som værende naturlige fænomener i et kvindeliv, hvilket har bidraget til at forbinde smerterne med skyld og skam, og gjort at kvindekroppen ikke er blevet videnskabeliggjort.

Mangel på diagnosticering og information kan have stor betydning for den enkelte kvinde og en udvikling af sygdommen, som potentielt kan betyde øget risiko for fx infertilitet. Det har også en samfundsmæssig konsekvens, idet manglende behandling for fx endometriose kan bidrage til flere sygedage for den enkelte kvinde.

Det nuværende kendskab eller mangel på kendskab til flere forskellige kvindesygdomme betyder, at vigtige beslutninger om opstart eller indstilling af behandling ofte træffes sent i forløbet, og drøftelsen om patientens ønsker ofte udestår. Patienterne har således behov for mere information og vejledning for at finde tryghed, når diagnosen stilles. Det er oftest unge kvinder med et langt liv foran sig, og det er væsentligt at forhindre evt. tab af arbejdsevne.

I opgaveudvalget om kvindesygdomme vil formandskabet i samarbejde med 15 af regionens borgere, der fx har været berørt af endometriose, tidlig overgangsalder eller polycystisk ovarie syndrom (PCOS), drøfte, hvordan sundhedsvæsenet skaber bedre rammer for kvindesygdomme.

Opgaveudvalgets arbejde vil tage udgangspunkt i tre undertemaer:

Mødet med sundhedsvæsenet

Mange kvinder med endometriose, tidlig overgangsalder og PCOS oplever, at de ikke bliver taget alvorligt i deres møde med sundhedsvæsenet, ligesom der kan gå længere tid, før de får en diagnose.

Opgaveudvalget vil under det første tema drøfte, hvad der er vigtigt for kvinderne i deres møde med sundhedsvæsenet? Og hvordan sundhedsvæsenet skaber de bedste rammer for fælles beslutningstagning mellem patient og sundhedsfagligt personale om den behandling, der skaber størst livskvalitet og tryghed for patienten.

Tidlig diagnostik og behandlingsmuligheder

For nogle patienter betyder sen diagnostik, udover smerter i mange år, også at deres sygdom har udviklet sig. Behandlingen kan derfor være mere kompliceret og fx være forbundet med øget komplikationsrisiko. For yngre kvinder kan påvirkning af fertiliteten også være øget.

Det er derfor vigtigt med en tidlig indsats samt den rette behandling, idet sygdommene påvirker de berørte patienter både fysisk, psykisk og ift. livskvalitet.

Opgaveudvalget vil under det andet tema drøfte, hvordan sundhedsvæsenet skaber de bedste betingelser for udredning og behandling, herunder hvordan sikres det, at sundhedsvæsenet har de rette værktøjer til at diagnosticere patienterne? Og hvordan sikres det, at patienten får rettidig behandling?

Viden om kvindelerelateret sygdomme

Der er forsat begrænset viden om flere kvindesygdommes udvikling og de fysiologiske ændringer, der følger med. Dette har betydning for den diagnostik og behandling, som tilbydes, men også den råd og vejledning der eksisterer til kvinder med en specifik kvindesygdom. Hvordan sikres der mere viden på området for både patienter og sundhedspersonale? Og hvad skal der til for, at den eksisterende viden udbredes til patienter og sundhedspersonale?

Opgaveudvalget vil under det tredje tema drøfte, hvordan sundhedsvæsenet kan blive bedre til at oplyse og kommunikere om kvindelerelaterede sygdomme. Ligesom hvordan understøtter sundhedsvæsenet at der er de rette betingelser i forhold til diagnosticering og behandling.

Opgaveudvalget vil som resultat af drøftelserne udarbejde en række anbefalinger om kvindesygdomme til regionens politikere og administration.

Sammensætning af udvalget

Udvalget sammensættes, foruden de tre regionsrådsmedlemmer, af:

- 15 borgere fra Region Hovedstaden der fx har været berørt af sygdomme endometriose, tidlig overgangsalder eller PCOS. Det kan enten være som patient eller pårørende.
- To kommunalpolitiske repræsentanter udpeget af KKR Hovedstaden
- En hospitalsrepræsentant på direktionsniveau
- En enhedschef fra Center for Sundhed

Derudover inviteres relevante oplægsholdere og kliniske repræsentanter fra hospitalerne til at deltage på møderne.

Møderne afholdes som udgangspunkt på et af regionens hospitaler. Møderne faciliteres, så borgernes perspektiver bringes i spil, og der bliver en god og tæt dialog mellem politikere og borgere.

Tidsplan

Udvalgets møder afholdes i efteråret og vinteren 2024/25 og udvalgets anbefalinger forelægges regionsrådet i foråret 2025.

Rekruttering af borgere vil ske i august 2024 med henblik på mødestart i september.

Økonomi

Der er ikke tilknyttet økonomi til udvalgets arbejde. Hvis udvalget kommer med forslag, der kræver finansiering, vil det skulle indgå i den almindelige budgetproces i regionen.

Borgere i udvalget modtager i lighed med tidligere opgaveudvalg i regionen diæter og godtgøres for transport. Som aftalt ved konstitueringen modtager regionsrådsmedlemmerne ikke vederlag for deltagelse i opgaveudvalgets møder.